

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ*

ΝΕΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

1η

Διαζύγιον

Ἐνώπιον τῆς ἡμῶν ταπεινότητος παρέστησαν ὁ Ζήσης τοῦ Νικόλα, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Ἀρετὴ μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς Ἀκριβοῦ, καὶ τῆς μητρὸς Δουλούδας παρακαλοῦντες νὰ χωρισθῶσι μεταξὺ, ἐπειδὴ καὶ ἡ Ἀρετὴ ὑπὲρ τοὺς τέσσαρας χρόνους ἔχει ὑπὸ ἀσθενείας κατεχομένη βαρυντάτης, τῆς κοιλίας αὐτῆς ὡς ἀσκοῦ οὔσης, δεομένη διαζευχθῆναι τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ ἐλευθερωθῆναι ἐκ τῶν ὄνειδισμῶν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ τῶν ἄλλων, καὶ ἀπελθεῖν εἰς τὸν πατρικὸν αὐτῆς οἶκον χάριν ἀναπαύσεως. Τούτους ἡμεῖς νουθετήσαντες πολλάκις πολλὰ οὐδὲν ὠφελήσαμεν, ὅτι καὶ ἡ γυνὴ ἐξ ὅλης καρδίας τὴν διάζευξιν ποθεῖ, καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς τοῦτο βούλεται, ἔχων καὶ ζευγάριον τοῖς χωρίταις βαρὺ ἐργόχειρον ὄν, ὅθεν ἵνα μὴ ἐν τῷ ἀνδρογύνῳ τούτῳ ἀτοπὸν τι ἀκολουθήσῃ, μάλιστα καὶ ἐκάτερον μέρος τοῦτο ζητοῦν, ἔχομεν αὐτοὺς διεζευγμένους καὶ χωρισμένους, λαβούσης τῆς Ἀρετῆς τὰ ἀνήκοντα αὐτῆς πράγματα σῶα καὶ ἀνελλιπῆ, τὴν τε προῖκα δηλαδὴ προγαμιαίας δωρεάς, καὶ τὸ φίλτρον, καὶ ἕτερα ἅτινα χάριν φιλοτιμίας, καὶ παρέχομεν ἄδειαν τῷ ρηθέντι Ζήσῃ, καὶ βούλεται, ἕτερα γυναικί συζευχθῆναι. Διὸ καὶ τὸ παρὸν διαζύγιον κατεστρώθη ἐν τῷ ἡμετέρῳ ἱερῷ κώδικι.

[1784 Δεκεμβ. 24

2α

Τὴν ἡμετέραν ἐλογιωματὴν πανιερότητα ἀδελφικῶς ἐν Χριστῷ ἀσπαζόμενος ἤδιστα προσαγορεύω.

Ἦν ὁ Κύριος διάφυλάττοι ὑγιαίνουσαν καὶ πανευθυμοῦσαν καθ' ἐκάτερον μετὰ μακροβιότητος καὶ τῆς τῶν ἐφετῶν ἐπιτεύξεως. Τὸν πρὸς αὐτὴν παρ' ἡμῶν πεμπόμενον τοῖς γράμμασι συνοδίτην ἐν ἱερεῦσι

* Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου τεύχους σ. 60

παπᾶ Ἀνασιάσιον, πρότερον ἐσύστησεν ἡμῖν διὰ γραμματικῆς ὁ ἐν *Βελβενδῶ* τῷ ὑμετέρῳ διδάσκαλος κύρ *Θεόδωρος*, τὴν πτωχείαν τοῦ ἀνδρὸς ἐπιτραγυδῶν ὄση, καὶ τινὰ πόρον οἰκονομηῆσαι ἡμᾶς παρακαλῶν, διὰ τὸ μηδένα ἔχειν ἐν τῇ αὐτοῦ πατρίδι καὶ ὡς μὴ τελοῦντα τὰ τῆς ἱερωσύνης διὰ τὰ δεινὰ αὐτῷ πάθη ἐπακολουθήσαντα καὶ ἔτι ὑπὸ τούτων πιεζόμενον, δέεται συστήσασθαι αὐτὸν ἡμᾶς ἐν τινι τῶν καθ' ὑμᾶς μεγάλων χωρίων παιδαγωγῶν τῶν κοινῶν γραμμάτων, ἢ εἰς *Γηδᾶν*, ἢ εἰς ἄλλο. Εἰς τὸν *Γηδᾶν* ἔχουσί τινα ἐντόπιον παιδαγωγοῦντα τοὺς παῖδας καὶ εἰς ἄλλα ὁμοίως οἱ ἱερεῖς, καὶ δὲν εὐρίσκεται πόρος δι' αὐτόν. Διὸ καὶ στέλλομεν τὸν ἄνδρα πρὸς τὴν ὑμετέραν πανιερότητα, ἣτις ἡμπορεῖ νὰ τὸν συστήσῃ εἰς κανένα μέγα τῶν τῆς Θεσσαλονίκης χωρίων ὡς ἐπαρχιώτην τῆς καὶ πρόβατον, καὶ ὡς γινώσκουσα τὰ αὐτόθι καὶ γινωσκομένη, ἐλεοῦσα τὸν πτωχὸν ἱερέα. Ταῦτα μὲν ἀδελφικῶς τὰ δὲ ἔτη τῆς εἶψαν πλειστευτηγῆ.

Τῆς ὑμετέρας ἐλλογιμοτάτης πανιερότητος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ ὅλως πρόθυμος εἰς τοὺς ὀρισμούς.

ἄχρονολόγητον

(Ὁ Κ. Θεόφιλος)

3η

Τὴν Ὑμετέραν περιπόθητόν μου πανοσιόγητα ὀλοφύχως ἀπὸ καρδίας εὐχόμενος ἠδέως προσαγορεύω καὶ ἀσπάζομαι.

Μετὰ πολλῆς τῆς χαρᾶς τὸ περιπόθητόν μοι αὐτῆς ὑποδεξάμενος, ὑπερεχάρην ἐπὶ τῇ πολυποθίτῳ μοι ὑγείᾳ τῆς. Εἶδον καὶ ὅσα μοι ἐπεύχεται διὰ τὰς ἐνεσιώσας δεσποτικὰς ἐφορτὰς, εἰς τὰς ὁποίας κἀγὼ τὰ ἴσα αὐτῇ ἀντεπευχόμενος παρακαλῶ τὸν θεὸν νὰ τὴν ἀξιῶσῃ ταχύτερον καὶ τινος νύμφης εὐειδοῦς καὶ εὐκόσμου, ἵνα οἱ φίλοι χαίρωσιν. Ἐξεπλάγην, ἀγαπητέ, ἰδὼν νὰ παραπονῆται ὅτι γράψασά μοι ἀπὸ Κοζάνης οὐκ ἤξιώθη τῆς πρὸς ἐμοῦ ἀπαντήσεως. Τῇ πιστοποιῶ ὅτι μέχρι τοῦδε προτέρου γραμματικῆς τῆς οὐκ ἤξιώθην, πλὴν τούτου τοῦ ἀπὸ Βεργουσίας.

Ὀλόκληρος μὴ εἶναι ὀποῦ καὶ ἀπὸ τοῦ ἁγίου Σεργίου ὑστεροῦμαι φαίνεται νὰ παρέτεσέ ποθεν χωρὶς νὰ εὔρη τὸν τόπον του. Τὸ δὲ νὰ μοι γράφῃ ὅτι τοὺς πλουσίους μόνον φιλῶ καὶ σπουδαίους, τοῦτο εἶναι πάντῃ ἀπαράδεκτον εἰς τὸ νὰ συμπεράνῃ ἀπὸ τὸν τόπον, ἐν ᾧ κατοικῶ καὶ ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν μου, διατι ἂν ἠγάπων πλουσίους καὶ ὑψηλοὺς, βέβαια ἤθελον φαντασθῶ τὰ ὑψηλότερα, θρόνους ἐγκρίτους

καὶ πόλεις λαμπρὰς καὶ ὄχι τὴν Καρπάκιον. Ἐγὼ ἄν τὴν ἀγαπῶ, τὸ ὁμολογῶ, ἴσως τὸ γινώσκει. Εἶναι λοιπὸν κύριος νὰ ὀρίσῃ καὶ εἰς τὴν καλύβην μας ὅτε θέλει καὶ μᾶς κάμνει τὴν χάριν διὰ τὴν συναναστροφὴν της.

Ταῦτα μὲν ἐν συντόμῳ, εἶψαν δὲ τὰ ἔτη αὐτῆς πολυάριθμα.

3 Ἰανουαρίου 1790.

Τῆς ἡμετέρας περιποθῆτου μοι πανοσιότητος πρὸς θεὸν διάπυρος εὐχέτης

K. Θ.

4η

Τὴν ἡμετέραν ἔλλογιμωτάτην Πανιερότητα ἀδελφικῶς ἠσπασζόμενος, ἤδιστα προσαγορεύω.

† Κ[ύριος] ὁ ἐπὶ πάντων Θεὸς διαφυλάττει ἐν ἄκρα ὑγιείᾳ καὶ ἀμεταπτώτῳ εὐδαιμονίᾳ ἐστηριγμένην εἰς τὸν αὐτῆς θρόνον ποιμαντορικόν, ἵνα ἐπὶ νομάς σωτηρίους καὶ ψυχοτρόφους τὸ Θεόθεν ἐμπιστευθὲν αὐτῇ ποιμνιον διεξαγάγῃ ποιμαίνουσα.

Μετὰ χαρᾶς οὐ τῆς τυχούσης τοῦ πανιέρου ἀγαπητοῦ ἀδελφικοῦ της γραμματος παρὰ τοῦ φιλάτου *Σινιὸρ Τζανοῦ* ἔλαβον, οὐ μετριῶς προσεχάρην διὰ τὴν θεοφύλακτον ποθητὴν μοι ὑγιείαν της, καὶ ἐν διπλασίονι λόγῳ εὐφράνθην σώματι καὶ πνεύματι μαθὼν τὴν θεόθεν εἰς τὸν κατάλογον ἡμῶν εἰς τὸ ἱερὸν φημί τῆς ἀρχιερατείας ἀξίωμα προβίβασιν τοῦ ὑποκειμένου της τῇ παναγάθῳ βουλήσει καὶ χάριτι τοῦ τελεταρχικοῦ πνεύματος. Ὅθεν καὶ χεῖρας γηραιᾶς ἐκτείνωνας πρὸς τὸν Ὑψιστον θεόν, εὐχαρίστησα αὐτῷ ἀπὸ βάθους καρδίας διὰ τὴν εὐσπλάγχυν βουλήσει τοῦ ἐπεράστου μοι ὑποκειμένου Της ἐκλογὴν, ἀποδιδόντα ἄξια τὰ γέρα τοῖς ἀξίως αὐτῷ δουλεύουσι, συγχαίρων ἅμα αὐτῇ διὰ τὴν ἤνπερ ἀξίως ἄξιαν εἴληφεν, προβιβασθεῖσα εἰς τὴν ἀγιωτάτην ἐπισκοπὴν Σερβίων καὶ Κοζάνης ποιμὴν καὶ πατῆρ τῶν ἀπορφανισθέντων τέκνων, καὶ λογικῶν προβάτων περιουσίῳ λαοῦ, καὶ προκριθεῖσα παρὰ πάντων εἰς τὴν ἱερὰν ἡμῶν ὀμῆγυριν. Δὴ αὐτῇ ὁ Κύριος στερέωσιν καλὴν ἐν εἰρηρικῇ καταστάσει εἰς τὸν ποιμαντορικόν θρόνον μέχρι βαθυτάτου καὶ λιπαροῦ γήρατος, ἀγάπην πρὸς τὴν ἦν παρὰ Θεοῦ ἔλαχεν *ἀδιάζευκτον μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς τελευταίας ἀναπνοῆς, μηδὲ ὡς μεταθέσεις φανταζομένη ἀπὸ θρόνου εἰς θρόνον, καὶ μετάβασιν ἀπὸ γάμον εἰς γάμον*, ἀλλὰ τῇ Θεόθεν βραβευθεῖσῃ ἐπ[ισκοπῆ] ἀρχουμένη, καὶ εἰς τὴν πρὸς τὴν νύμφην κοίτην ἁμωμον καὶ ἁμίαντον φυλαττούσῃ ἀξιώσειεν αὐτὴν

~~πάσαν τὴν τοῦ γοεοῦς σεισάχθειαν ἀποσειπαμένην, μετὰ φιλοστοργικῆς ἀγάπης πρὸς τὰ Θεοῦθεν ἐμπιστευθέντα τέκνα τὸν βίον ὅλον διανῦσαι, ὅπως Θεῷ τε φανῆ εὐάρεστος καὶ ἀνθρώποις εὐδόκιμος, καὶ τὴν ἱερὰν ἡμῶν ὁμήγουρην ἐγκαλλωπιζομένων ἐπὶ ἀδελφῶ ἔν παντὶ ἐπαινετῶ.~~

Ταῦτα μὲν, τὰ δὲ θεοσυντήρητα αὐτῆς ἔτη πλειστευτυχῆ εἶσαν.

Τῆς ὑμετέρας ἔλλογιμωτάτης πανιερότητος ἐν Χριστῷ ἀδελφός καὶ ὅλως πρόθυμος εἰς τοὺς ὄρισμούς.

[ἀχρονολόγητος].

5η

Τῷ πανιερωτάτῳ ἔλλογιμωτάτῳ καὶ θεοπροβλήτῳ μητροπολίτῃ τῆς ἀγιωτάτης *μητροπόλεως Βερροίας*, ὑπερτίμῳ καὶ ἐξάρχῳ Θεσσαλίας κυρίῳ κυρίῳ *Δανιήλ*, τῷ σεβασμωτάτῳ ἡμῖν δεσπότῃ προσκυνητῷ.

Τὴν ὑμετέραν ἔλλογιμωτάτην θεοπροβλήτον πανιερότητα ταπεινῶς προσκυνῶντες, τὴν ἱερὰν καὶ χαριτόβρυτον αὐτῆς δεξιὰν εὐλαβῶς ἀσπαζόμεθα ¹.

† Κ[ύριος] ὁ τὸ ἀνθρώπιον ἀποθεώσας πρόσλημμα διὰ τῆς ἐνδόξου αὐτοῦ ἀναλήψεως ταῖς τοῦ Θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν ἀγίου Διονυσίου πρεσβείαις διαφυλάττοι ἀνωτέραν παντὸς ἐναντίου συστήματος μεθ' ὑγιείας, εὐζωίας καὶ τῆς τῶν ἐφετῶν ἐπιτεύξεως.

Κατὰ τὴν ἔκπαλαι συνήθειαν, πανιερώτατε δέσποτα, καθ' ἣν ἡμεῖς οἱ ταπεινοὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐστέλναμεν καὶ εἰς τὴν θεόσωστον αὐτῆς ἐπαρχίαν ἕνα τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν ἀδελφικοῦ καταλόγου μετὰ τῆς περὶ αὐτοῦ (οὕτω) συνοδίας, διὰ τὴν συνάξην καὶ αὐτόθι μερικὴν ἐλεημοσύνην καὶ βοήθειαν, τὴν ὁποίαν οἱ εὐσεβεῖς εὐλαβεῖα τῇ πρὸς τὸν ἅγιον ἠθέλον ἀφιερῶσασιν, εἵχαμεν πρὸ χρόνων ἐπὶ τούτῳ ἀπεσταλμένον τὸν ἱερομόν. πανοσιώτατον πνευματικὸν κῦρ *Δαμιανόν*, ὅστις καθὼς δὲν λανθάνει καὶ τὴν μεγαλόνοιάν της, μετὰ πάσαν τὴν πρόπευσαν εὐταξίαν καὶ τιμὴν τὴν ζωὴν αὐτοῦ εἰς τὰ αὐτόθι ἀπέρασε, φιλοτιμούμενος κοντὰ εἰς τὸ νὰ κοσμήσῃ τὸ ἱερὸν μοναστήριον νὰ τιμήσῃ ἀκόμη καὶ τὸ ἡμῶν ἐπάγγελμα. Ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ τὸ ἱερὸν μοναστήριον διὰ πολλὰ ὁποῦ ἀκολουθοῦσι καὶ διὰ τόσα βάρη παρὰ τῶν ἔξω ὁποῦ συνεχῶς ἐπεμβαίνουσι, ἐχρειάζετο τὸν ἄνδρα νὰ κάθηται μέσα, καὶ μετὰ τὸν ἡγούμενον (ὅστις ὡς ἑμπαθῆς δὲν εἶναι ἱκανὸς μόνος εἰς τὰ πρὸς διοίκη-

1. Ὑπὸ τὴν προσφώνησιν ἀμέσως ὑπάρχουσι: *πηδάλια: τιμώνιον.*

σιν) νὰ κρατῆ καὶ αὐτὸς τὰ πηδάλια τοῦ ἱεροῦ τούτου οἴκου καὶ νὰ οἰκονομῆ μὲ τὴν φρονήσιν του, μὴ ὄντας δυνατὸν ἄλλοις γενέσθαι, ἢ μόνον νὰ τραβιχθῆ ἀπὸ τὸ ταξειδίον, διὰ τοῦτο εἰς τὸν τόπον ἐκείνου ἐδιωρίσαμεν προεστῶτα τοῦ ταξειδίου καὶ τῆς συνοδίας τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν πανοσιώτατον ἐν ἱερομονάχοις παπᾶ κὺρ **Ἀνανίαν**, πρῶτον ὑποτακτικὸν τοῦ ρηθέντος πνευματικοῦ, δεκαετίαν καὶ πρὸς μετ' αὐτοῦ τῷ ταξειδίῳ δουλεύοντα, νὰ συστήσωμεν τὸν ἄνδρα ἡμεῖς πρὸς τὴν πανιερότητά της. Καὶ νὰ μεταχειρισθῶμεν κομπότητας λόγων, εἰ καὶ ἀμαθεῖς εἰς τοῦτο, μᾶς φαίνεται περιττόν, γνωρίζοντες καὶ ἐξ ἄλλων συμβάντων τὴν πρὸς τὸ ἱερὸν ἡμῶν μοναστήριον φιλόφρονα γνώμην της καὶ ἀγάπην καὶ εὐλαβητικὴν διάθεσιν πρὸς τὸν Ἅγιον, νὰ φανερώσωμεν πάλιν πρὸς τὴν μεγαλόνοιάν της τὸν βίον τοῦ ἀνδρός, καὶ τοῦτο περιττόν, ὡσὰν ὁποῦ ἡ πανιερότης της ἐκ περισσοῦ καὶ πρὸ πολλῶν χρόνων τὸν ἐγγώρισεν ὁποῖος καὶ ὁποίας διαθέσεως, τοῦτο μόνον θεομῶς παρακαλοῦμεν τὴν συμπαθεστάτην αὐτῆς πανιερότητα διὰ νὰ δεχθῆ ἰλέῳ τῷ ὄμματι καὶ φιλοφρόνῳ (οὔτω) διαθέσει, τὸν ρηθέντα παπᾶ **Ἀνανίαν** καθὼς καὶ τὸν πρὸ αὐτοῦ πνευματικὸν καὶ νὰ τὸν ἔχη ὑπὸ τὴν σκέπην της, ὑπερασπιζομένη αὐτὸν εἰς πᾶν, ὃ ἢ χρεῖα καλέσει, ἔχουσα ἀντικάρροχον εἰς τοῦτον τὴν κραταιὰν τριαδικὴν χεῖρα ταῖς τοῦ προστάτου ἡμῶν ἁγίου **Διονυσίου** δεήσεσιν· αἱ δὲ πανιέροι καὶ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαὶ εἶψαν μεθ' ἡμῶν ἐν βίῳ παντί. Ἄμην.

ἐν ἔτει 1785: μαῖου 30.

Τῆς Ὑμετέρας ἐλλογιμωτάτης θεοπροβλήτου
 πανιερότητος δούλος ταπεινός
 ὁ Καθηγούμενος τῆς ἐν
 Ὀλύμπῳ ἱερᾶς Μονῆς
Δανιὴλ καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ
 ἐν Χριστῷ ἀδελφοί.

6η

Τοῖς Πανοσιωτάτοις ἁγίῳ προηγουμένῳ κυρίῳ **Κυπριανῷ** καὶ ἁγίῳ πνευματικῷ κυρίῳ **Δαμιανῷ** προεστῶτι τῆς ἱερᾶς πατριαρχικῆς μονῆς τοῦ Ὀλύμπου, ἐν Χριστῷ ἀγαπητοῖς.

Εἰς Σκέλλαν Ὀλύμπου

Τὴν ὑμετέραν σεβασμωτάτην πανοσιότητα ταπεινῶς προσκυνῶ,

ἀσπαζόμενος τὰς ἱεράς ὑμῶν δεξιὰς. » Ἦν ὁ Κύριος διαφυλάττοι ἐν ἄκρᾳ ὑγείᾳ τε καὶ μακροζωίᾳ μέχρι βαθυτάτου καὶ λιπαροῦ γήρατος.

Πρὸ δύο σχεδὸν μηνῶν ἔγραψα τῷ μακαρίτῃ ἡγουμένῳ περικλείων καὶ τὸ ἴσον τῆς ὁμολογίας τῆς μητρὸς μου, διὰ νὰ γίνῃ νέα ἄλλη ὁμολογία, καὶ ἐνεχείρισα αὐτὸ τῷ πνευματικῷ κῦρ **Ἀνανία**, ὅστις τὸ περιέκλεισε μέσα εἰς ἐτέρων ἐδικόν του γράμμα καὶ μέχρι τῆς σήμερον δὲν ἔλαβον ἀπόκρισίν σας, καὶ εἰς τοῦτο θαυμάζω. Ὅθεν ἤδη καὶ τῇ ὑμῶν πανοσιότητι, [γράφω] καὶ παρακαλῶ νὰ μοι σταλθῇ ἡ νέα ὁμολογία, καὶ νὰ γράψῃτε τῷ πνευματικῷ κῦρ **Ἀνανία** νὰ μοι δώσῃ καὶ τὸ δεδουλευμένον διάφορον (ὡσὰν ὁποῦ τὸ ἔδωκα ἐγώ) καὶ ἐγχειρίζοντάς μοι τὴν νέαν ὁμολογίαν, θέλω τῷ δώσει τὴν παλαιάν. Νέα κατὰ τὸ παρὸν δὲν ἔχομεν, τοῦτο μόνον ἔχομεν τὸν ἐρχομὸν τοῦ **χαδξῆ** **Ἀλιμὰν πέγη** λέγουσι νὰ ἦλθε μὲ διακοσίους ἀνθρώπους, αὐτὸς ἐμβῆκε μέσα εἰς **Θεσσαλονίκην** καὶ οἱ ἀνθρωποὶ του ἔμειναν ἔξω εἰς τὸ **Χαρμὰν κίογι**, ἀκόμη δὲν ἤμπορεῖ νὰ καταλάβῃ τινὰς διὰ ποίαν αἰτίαν ἔκατέβῃ. Γράφουσι καὶ ἀπὸ πόλεως, πῶς ἀπέθανεν ὁ Καῖσαρ, τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ αὐτὸ πάλιν ἀβέβαιον, καθὼς καὶ ἄλλοτε. Παρακαλῶ νὰ με ἀγαπᾶτε καὶ νὰ με ἔχητε εἰς τὸν κατάλογον τῶν ταπεινῶν σας δούλων καὶ νὰ με ἐνθυμᾶσθε εἰς τὰς ἱεράς καὶ εὐπροσδέκτους ὑμῶν δεήσεις, ἵνα ὁ Κύριος δώῃ μοι καλὸν τέλος χαροποιούντές με καὶ διὰ εὐχαιτικῶν γραμμάτων, πρὸ πάντων διὰ τὴν ἐφετήν μοι ὑγείαν σας, ἧς τὰ ἔτη εἶψαν Θεόθεν **πλειστεντυχυγῆ** ¹ αἱ δὲ ἅγιοι Ὑμῶν εὐχαὶ εἶεν μετ' ἐμοῦ ἐν βίῳ παντί. Ἀμήν ².

1782.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμιωτάτης πανοσιότητος ὄλωσ εἰς τοὺς ὀρισμοὺς πρόθυμος ὁ παρὰ τῷ ἁγίῳ Βερροῖας ταπεινὸς **Κοσμ[ᾶς]**.

Τὸν πανοσιώτατον ἅγιον πνευματικὸν κῦρ Κοσμ[ᾶν] ταπεινῶς προσκυνῶ καὶ πάντας τοὺς ἁγίους πατέρας ὡσαύτως ποιῶ.

7η

Τὴν ὕμετέραν περιπόθητόν μοι εὐγένειαν σὺν τῷ Χριστῷ ἀνέστη ὀλοψύχως εὐχόμενος, ἡδέως προσαγορεύω.

Ὁ ἐκ νεκρῶν τριήμερος ἀναστάς ἀξιώσειεν αὐτὴν ἵνα καὶ εἰς χρῶ-

1. Ὅρα τὴν λέξιν ἀλλαχοῦ μόνον **πλειστεντυχῆ**.

2. Οὐδεμία μνηολογία.

νους πολλοὺς πανηγυρίζῃ λαμπρῶς καὶ γηθοσύνως τὴν λαμπροφόρον αὐτοῦ ἔγερσιν ἐν ὑγείᾳ, εὐθυμίᾳ καὶ μακροβιότητι.

Καλέ, τί πέπονθας, διὰ τοσούτου παρασιωπήσας καὶ μηδόλως ἡμῖν γράψας; ἔπρεπε συνεχῶς νὰ γράφης ἐκδηλῶν ἡμῖν τὰ τρέχοντα πῶς τρέχουσι καὶ τὰ καθ' ὑμᾶς πῶς ἔχουσι, καὶ εἴτι ἄλλο ἀκουσθεῖν ἐν ταῦθα, ὅπου δὲν λείπουσι διὰ παντός νὰ ἔρχονται εἰδήσεις ἀπὸ πολλῶν μερῶν. Ἡμεῖς ἀπ' ἐδῶ δὲν ἔχομεν τίποτε· καὶ καλὸν ἦν νὰ μᾶς ἔγραφε καὶ περὶ τῶν **γαλεωντζίδων**¹ πότε ἀπελεύονται καὶ διὰ τίνος ὁδοῦ διελεύσονται, καὶ ἀπὸ Κολακίας μᾶς γράφουσι, ὅτι ὁ βεζίρης ἀπέθανε καὶ ἄλλοι πολλοὶ τὸ λέγουσι καὶ τάταροι διελθόντες τὸ αὐτὸ εἶπον· φαίνεται νὰ εἶναι ἀληθές. Καὶ εἰ ἀληθεύσει, πολὺ τι ἔχασεν ἡ Πόρτα, ἡ Ὑψηλὴ Πύλη, οὐδὲ εὐρήσει ἄλλον ἀξιώτερον. Μᾶς ἔγραφον πρὸ τοῦ Πάσχα καὶ ἀπὸ Θεσσαλονίκης ὅτι ἀπέθανε καὶ ὁ Καῖσαρ. Τώρα λοιπὸν ἕως νὰ ἀποκατασταθῇ ἄλλος βουλωτῆς θέλουσι μείνει ὀπίσω τὰ πράγματα, καὶ ἂν ἀπέθανε καὶ ὁ Καῖσαρ, ἀκολουθήσουσιν ἴσως μεταβολαὶ τινες, ἀγκαλὰ ὁ νέος Ἰμπερα[τῶρ] καὶ διάδοχος, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐξέλθῃ τῆς **ρουσικῆς βουλῆς καὶ συμμαχίας**. Τὸ περικλειόμενον παρακαλοῦμε νὰ τὸ ἀσφαλίσῃ πρὸς τὸν ἅγιον Σεργίον.

Ταῦτα ἐν συντόμῳ· εἶσαν δὲ τὰ ἔτη της πολυἀριθμα. Τῆς εὐγενείας Της πρὸς Θεὸν εὐχέτης διάπυρος.

8η

Τὴν ὑμετέραν ἔλλογιμοτάτην σεβαστὴν μοι Πανιερότητα ταπεινῶς προσκυνῶν σὺν τῷ **Χριστῷ ἀνέστη** νοερῶς κατασπάζομαι τὴν ἱεράν της δεξιάν.

«Δεόμενος τοῦ ἐκ νεκρῶν ἀναστάντος Ἰησοῦ ἵνα διαφυλάττῃ αὐτὴν ἐν ἀκρῇ ὑγείᾳ καὶ ἀμεταπτώτῳ εὐδαιμονίᾳ, ἀξιών καὶ εἰς χρόνους πολλοὺς πανηγυρίζῃ τὴν λαμπροφόρον αὐτοῦ τριήμερον ἔγερσιν γηθοσύνως ἐν δεσποτικῇ ἀναπαύσει μέχρι βαθυτάτου καὶ πόνου γήρατος. Χαίρων ὑπερβαλόντως ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ τῆς [ἐκ] Κωνσταντινουπόλεως ἐπανελεύσεως της, καὶ ἐν μοίρᾳ μεγίστης εὐτυχίας αὐτὴν λογιζόμενος, δὲν λείπω δι' αἰτίαν τῶν λαμπροτάτων τούτων ἑορτῶν νὰ ἐμφανισθῶ ἐνώπιόν της, καὶ ὡς ἄλλος ἄγγελος κυλίσας τὸν λίθον τῆς σιωπῆς νὰ προσφέξωμαι αὐτῇ ὡς ἐκεῖνος τὸ κοσμοχαρμόσυνον **Χαῖρε**, καὶ νὰ ἐκδηλώσω ἐν ταυτῷ τῇ δεσποτικῇ της εὐμενείᾳ τὸ φιλότιμον ὅπου

1. Ἐπισημείωσιν ὄρα διὰ τὴν λέξιν.

τροφεῶ ποδῶς αὐτήν με κάθε σέβας, διὰ τὰς πολλὰς ὑποχρεώσεις ὅπου τῇ εἶμαι ὑποτελής. Εἶμαι λοι[πὸν] βέβαιος ὅτι ἡ φιλάδελφός της ψυχὴ θέλει ὑποδεχθῆ ἔν ἡδονῇ τὰς ἀπερίττους καὶ χωρικός μου ταύτας ἐπευχᾶς διὰ τὸ ἅγιον Πάσχα, καὶ γηραιὰς ἐπιδείξεις διὰ τὴν ἐπίσημον χαρὰν ὅπου ἔδοκίμασα διὰ τὴν ἐπανελευσίν της. Κατὰ τὴν πατριαρχικὴν ἐπιστολὴν ὅπου ἐξεδόθη αὐθις καθὼς γράφει μοι ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης μου καὶ ἅγιος Γέρον προστάζουσας ἵνα ἀνυπερθέτως τὰ **ζητομηρία** ἐξαποστέλλωνται διὰ τῶν μητροπολιτῶν παρὰ τῶν ἐπισκόπων ἐπεμψα κἀγὼ εὐθὺς τῇ πανιερότητί του τὸ μηρίον μου τῇ ἐκκλησιαστικῇ ὑπέικων ἀποφάσει. Παρακαλῶ τὴν πανιερότητά της, ἵνα μὴ λίπη καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἐνθυμουμένη ἐνίοτε καὶ ἐνὸς γέροντος χωρικοῦ, ὃν ἡ τύχη ἤξιωσε τῆς εὐνοίας της. Ταῦτα μὲν προσκυνητῶς, τὰ δὲ θεοσυντήρητα αὐτῆς ἔτη εἶψαν θεόθεν πολυέριθμα.

1790, Ἀπριλ(ίου) ἰ.

Τῆς ὑμετέρας ἐλλογιμωτάτης σεβαστῆς μοι πανιερότητος

Τῷ πανιερωτάτῳ, ἐλλογιμωτάτῳ καὶ θεοπροβλήτῳ ἀγίῳ Σεργίῳ κυρίῳ κῦρ Θεοφίλῳ τῷ ἐν Χριστῷ μοι ἀγαπητῷ ἀδελφῷ.

Εἰς Κοζάνην.

9η

Τὴν ὑμετέραν Θεοπροβλητὸν Πανιερότητα ἀδελφικῶς σὶν τῷ Χριστῷ ἀνέστη ἀσπαζόμενος ἡδέως προσαγορεύω.

Ἐπεύχομαι αὐτῇ ἵνα καὶ ἔτη πολλὰ κάμπολλα γηθοσύνας πανηγυρίζῃ τὴν λαμπροφόρον τοῦ Σωτῆρος Ἀνάστασιν ἐν ἄκρῳ ὑγείᾳ καὶ ἀμεταπτώτῳ εὐδαιμονίᾳ μετ' ἐπιτεύξεως πάντων τῶν ἐφετῶν,

Καὶ διὰ τοῦ κῦρ **Νικολάου Σιατιστεύος** ἔγραψε τῇ αὐτῆς ἀδελφότητι κατὰ τὴν μεγάλην ἐβδομάδα διελθόντος τῶν ὧδε, καὶ ἦδη πάλιν δὲν λείπω μετὰ τὸν ἐν Χριστῷ ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν. νὰ ἐρωτήσω τὰ κατ' αὐτήν, ὡς φροντίζω ἐπὲρ αὐτῇ, καὶ ὑπεροπθῶν νὰ ἀκούσω τὰ περὶ αὐτῆς, καὶ τῶν κατ' αὐτὴν εὐαγγέλια. Εἶδον νὰ γράφῃ τῷ ἡμετέρῳ **Γεωργίῳ**, ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἅπαξ καὶ δις τῇ ἔγραψεν ἵνα χωρὶς πολυλογίαν ἐξαποστείλῃ αὐτῷ τὸ **χαράτζιόν** της τοῦ ἐλευσομένου Σεπτεμβρίου, καὶ ὅτι ἔγραψεν ἡ πανιερότης της νὰ τοῦ τὸ δώσουν. Ὡς φαίνεται τὸ μηρίον της εἶχε τὸ προαποστείλῃ τῇ Παναγιότητί του,

διατί ἐμὲ ζητεῖ καὶ τὸ **μηρίον καὶ τὸ χαράτζιον**. Ἐγραψα κἀγὼ τῇ αὐτοῦ Παναγιωτίῃ **ὅτι δίδω ὀροδινίαν τῇ Θεσσαλονίκῃ** αὐτῇ () νὰ μετρηθῇ τὸ μηρίον. Καὶ περὶ μὲν τούτου καλῶς. Περὶ δὲ τῶν χαράτζιων τῷ γράφῳ ὅτι ἀπορῶ πῶς ἡ Ἐκκλησία ζητεῖ τὰ παρὰ τῶν ἐπισκόπων χαράτζια, ὅπου ἡ Ἐκκλησία δὲν τὰ λαμβάνει, ἀλλὰ τὰ λαμβάνει ὁ κατὰ καιρὸν μητροπολίτης, ὃς δίδει καὶ τὰς ἀποδείξεις. Διὰ τοῦτο καὶ τὸν παρακαλῶ νὰ ἀναλάβῃ (γρ: ἀναβάλλῃ) ἕως τὸν Σεπ[τέμβριον] καὶ τότε νὰ ζητήσῃ τὰ παρὰ τῶν ἐπισκόπων χαράτζια, ὅτι ἕως τότε εἶναι ἕξ μῆνες ἀκόμη, καὶ ἐν τίνι ἰνδικτιῶν ὑπογράψῃ, καὶ ἄλλα. **«τέχναις ἀδελφῆ πολιτικῆς» στοχάζονται, διὲς εἰς αὐτοὺς μόνους ἐδόθη ὅλη ἡ γνῶσις, ἢ κρεῖτον εἰπεῖν ὅλη ἡ πονηρία, καὶ οἱ ἄλλοι εἶναι στερημένοι φρονήσεως. Νὰ ἰδῶμεν εἰς τίνα ἰνδικτιῶνα θέλει ὑπογράψῃ τὰς ἀποδείξεις, καὶ ὕστερον τὸ εὐρίσκομεν» (**).** Τὴν παρακαλῶ, τὸ περικλειόμενον νὰ τὸ ἀσφαλίσῃ πρὸς τὸν ἅγιον Πελαγονίας, ὅτι εἶναι λύσεις τῶν ζητημάτων (*.*). Ταῦτα ἀδελφικῶς. Εἶψαν δὲ τὰ ἔτη της πολυαριθμῆ. Τῆς Ὑμετέρας Θεοπροβλήτου Πανιερότητος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

10η

Τὴν ὑμετέραν σοφωτάτην σεβαστὴν μοι Παναγιότητα ταπεινῶς προσκυνῶ, νοεῶς ἀσπαζόμενος τὴν ἱερὰν αὐτῆς δεξιὰν σὺν τῷ χαρισμένῳ προσορήματι.

Τοῦ ἐκ νεκρῶν ἀναστάντος Ἰησοῦ δέομαι θερμῶς ἵνα διαφυλάττῃ αὐτὴν ἐν ἀκροτάτῃ ὑγείᾳ καὶ ἀμεταπτώτῳ εὐδαιμονίᾳ ἀξιουμένην ἵνα καὶ εἰς τοῦπιόν πανηγυρῆσιν γηθοσύνως τὴν λαμπροφόρον αὐτοῦ ἀνάστασιν μετ' ἐπιτεύξεως πάντων τῶν ἐφετῶν ἀνηκόντων τῷ ἀξιοσεβάστῳ ὑποκειμένῳ της.

Συγγνοίη μοι ἡ δεσποτική της εὐμένεια βραδύναντι τὴν εἰς τὸ ἱερὸν πρὸς με Δεσποτικόν της ἀπάντησιν, καὶ διὰ δύο ἤδη ἑβδομάδων καὶ πρὸς, ἀπαξιωθέντι τῆς διὰ τῶν ταπεινῶν μου πρὸς αὐτὴν χρεωστικῆς προσκυνήσεως. Διελθούσης (οὕτω) ὁμῶς ἤδη τῶν ἀγιωτάτων καὶ λαμπροφόρων τῶνδε ἡμερῶν δὲν ἔλειψα νὰ ἐμφανισθῶ κἀγὼ λαμπροφόρος ἐνώπιόν της, οἰωνιζόμενος αὐτῇ εἰς τὴν τοιαύτην εὐκαιρίαν τοῦ ἀγιωτάτου

(**) Ἐπίτηδες ὑπεγράμμισα τὴν φράσιν, ἵνα ἐξαρθῇ καὶ ἡ τοῦ τὴν ἀπάντησιν γράφοντος **πονηρία**.

(*.*) Εἶναι ἡ περὶ τοῦ «ἂν χρεῖα τοῦ ζέοντος καὶ ἐν τῇ προηγουμένη λειτουργίᾳ ὡς καὶ ἐν τῇ τελουμένη καὶ ἀγιαζομένη» ἀπορία. ; Τὴν λύσιν τῆς ἀπορίας ταύτης ἐδημοσίευσα ἤδη **Ἐκκλ. Ἀληθ.** τ. 17.

Πάσχα πρὸς ταῖς ἄλλαις εὐτυχίαις καὶ τὴν ἀφ' οἰουδήτινος ἐναντίου καὶ παντὸς ἄλλου χρηματικῷ βίβλῳ, διάβηκαν. Γέροντο δὲ καὶ νὰ εἶσακουσθῶ περὶ τούτων ἐνώπιον τῆς θείας μεγαλειότητος, καθὼς ἐλπίζω διὰ τὸ αὐτῆς ὑπεράγαθον. Εἶδον, Δεσπότη μου, νὰ μοι γράφῃ περὶ τοῦ **μηρίου καὶ χαρτζιίου μου** ζητουμένου παρὰ τῆς Ἐκκλησίας νὰ τὰ πέμψωμεν διὰ τῆς ὑμετέρας Παναγιότητος. Ὅθεν καὶ γράφω τῷ **σιν[ιδρ] Τζανῶ** νὰ τῆ τὰ ἐγχειρίσῃ κατὰ τὸ σύνηδες. Περὶ τῶν χαρτζιίων ὅμως, Δεσπότη μου, ὡσὰν ὁποῦ ἡμεῖς δὲν τὰ δίδομεν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ τῷ Παναγιωτάτῳ μητροπολίτῃ μας, παρ' οὗ καὶ ἀποδείξεις μᾶς δίδονται, μὲ θάρρος τὴν παρακαλῶ νὰ μὴ τὰ ζητήσῃ ἤδη παρὰ τῶν ἐπισκόπων (δὲν τὸ λέγω διὰ λόγου μου, ὅτι ἐγὼ διώρισα νὰ δοθῇ ἀλλὰ περὶ ἄλλων, οὓς καὶ ἡ Παναγιότης τῆς οἶδε) καὶ εὐλογον μοι φαίνεται τὸ τοιοῦτον, ὅτι καὶ τὰς ἀποδείξεις ἔπεται (ἔπειτα;) νὰ τὰς ὑπογράψῃ ἐν τῇ αὐτῇ Ἰνδικτικῶνι. Κατὰ τοῦτο θέλει ὑποχρεῶσαι τοὺς πτωχοὺς, χαριζομένη αὐτοῖς διὰ τῆς ἐξαμήνου ταύτης ἀναβολῆς, γινώσκονται δὲ καὶ οὗτοι οἷον μητροπολίτην ἠτύχησαν. Γινώσκων δὲ καλῶς ὅτι ὑπὸ τῆς ἐμφύτου εὐμενείας τῆς ἀδόλως μὲ ἀγαπᾶ, δὲν τὴν ἐνοχλῶ περισσότερο περὶ τούτου, ἀλλὰ ἀναπροσκυνῶν, ἐπεύχομαι αὐτῇ ἔτι πλειστευτηγῇ.

Μαρτίῳ 1790.

τῆς ὑμετέρας σοφωτάτης Παναγιότητος

Τῷ παναγιωτάτῳ σοφωτάτῳ καὶ θεοπροβλήτῳ μητροπολίτῃ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Θεσσαλονίκης κυρίῳ Κυρίῳ *Γερασίμῳ*, τῷ σεβαστῷ μοι Δεσπότη καὶ ἀγίῳ Γέροντι.

11η

Τὴν ὑμετέραν ἐλλογιμοτάτην θεοπροβλήτον πανισρότητα ἀδελφικῶς ἐν Χριστῷ ἀσπαζόμενος ταπεινῶς προσκυνῶ :

Ἐπεύχομαι ἀπὸ βάθους καρδίας τῇ ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι ἵνα καταξιωθῇ πανηγυρίσῃ γηθοσύνως τὴν τε ἄφραστον γέννησιν κατ' ὑπερφυᾶ βάπτισιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, παντοίας εὐδαιμονίας ἐπαπολαύουσαν. Καὶ συνέπασχον ὅταν ἡ πανιερότης τῆς ὑπὸ τῆς ἀσθενείας κατετρώχετο καὶ συνήδομαι ἤδη ὁποῦ θείῳ ἔλεει ἀνέλαβεν ἐν ἐκατέροις διατιθέμενος καθὼς ὁ ἱερός τῆς πρὸς ἀλλήλους φιλίας δεσμός με διετίθει. Ἦδομαι δὲ τοσοῦτον, ὅσον καὶ τὸ αἴτιον τῆς ἡδονῆς μείζον καὶ ὑπὲρ πᾶσαν εὐδαιμονίαν ἐφετόν καὶ ἐπειδὴ τοιοῦτον, δέομαι θεομῶς τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν διαφυλάττῃ εἰς τὸ ἐξῆς παντὸς ἀντικειμένου

άνωτέρα, ἐπιβραβεύων αὐτῇ οὐρανόθεν ὑγιάν ἀπαράτρεπτον καὶ πᾶν εἶτι ἀγαθὸν πρέπον τῇ αὐτῆς σεβασμότητι. Ταῦτα μὲν προσκυνητῶς, εἶσαν δὲ τὰ θεοσυντήρητα αὐτῆς ἔτη πολυάριθμα.

Τῆς ὑμετέρας ἔλλογιμοτάτης πανιερότητος, τῇ 22 Δεκεμ. 1789. Τῷ πανιερωτάτῳ ἔλλογιμοτάτῳ καὶ θεοπροβλήτῳ ἀγίῳ Βερροίας κυρίῳ κυρίῳ Δανιήλ, τῷ σεβαστῷ μοι δεσπότη.

ὁ Κ. Θ.

12η

Τὴν ὑμετέραν Θεοπροβλήτον Πανιερότητα ἀδελφικῶς σὺν τῷ Χριστῷ Ἀνάστη ἀσπαζόμενος υπερέδιστα προσαγορεύω.

Ὁ ἐκ τῶν νεκρῶν ἀναστὰς ἀξιόσειεν αὐτὴν ἵνα καὶ εἰς τοῦπιδὸν πανηγυρίζῃ γηθοσύνως τὴν λαμπροφόρον αὐτοῦ ἀνάστασιν ἐν ὑγείᾳ, εὐδαιμονίᾳ καὶ μακροβιότητι, χαριζόμενος αὐτῇ μετ' οὐ πολὺ ἀνάπανσιν, καὶ τοῦ ἐπικειμένου χρέους σεισάχθειαν (**). Ὅσῃ μὲν ἡσθόμην χαρὰν ἐπὶ τῇ ἀρχιερατείᾳ της, περιττὸν μοι φαίνεται νὰ τῇ διηγηθῶ, ὡσὰν ὁποῦ ἡ πανιερότης της καὶ οἶδε καλῶς τὴν πρὸς αὐτὴν μου διάθεσιν, καὶ εἶναι βεβαιοτάτη ὅτι τὴν ἡγάπων ἀδόλως, ἐξ ὧν συνεικάξει, καὶ ὅτι ὑπεμέτρως συνήσθη. Ὅτι δὲ ἐβράδυνα νὰ ἀπαντήσω εἰς τὸ πρὸς με ἀδελφικὸν της κοινωνητικόν, δὲν θέλει παραξενευθῆτελείως, ὡσὰν ὁποῦ ἀνέβαλον νὰ ἐπισυνάξω τὰς τε περὶ τῆς ἀρχιερατείας καὶ τοῦ ἀγίου Πάσχα, ἐπευχάς, ἵνα πρὸς ἐκεῖνας καὶ τούτων συνελθουσῶν, φανοίμην ἴσως παρὰ τῷ Θεῷ μᾶλλον ἀκουστός. Ὅθεν καὶ πολλάκις ἐκ βιάθους καρδίας τῆς αὐτοῦ ἀγαθότητος δέομαι ἵνα χαρίσῃται αὐτῇ πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα καὶ ἐπικουρίση ταχέως τοῦ ἐπιτεθέντος αὐτῇ βάρους πρὸς ἄνεσιν ὅπως ἀκούων κἀγὼ τὴν ἐν Χριστῷ πολιτείαν της χαίρων δοξολογῶ τὸν πατέρα τῶν Φώτων, ἀνωθεν ἐπιστέλλοντα ἡμῖν πᾶν δώρημα τέλειον. Ἄν καὶ ἐμακρύνθη, μὴ λίποι ὅμως νὰ με κατευφραίνῃ δι' ἀγαπητῶν ἀδελφικῶν της ἐξαγγελτικῶν τῆς τε περιποδήτου μοι ὑγείας της, καὶ τῆς καταστάσεώς της.

Ταῦτα μὲν ἀδελφικῶς, εἶσαν δὲ τὰ ἔτη αὐτῆς πολυάριθμα 1790: Ἀπριλ[ίω]. Τῆς ὑμετέρας θεοπροβλήτου πανιερότητος ἐν Χριστῷ ἀδελφός καὶ εἰς τοὺς ὄρισμούς.

ΚΘ:

(**) Ὁ πρῶν Ἱερισσοῦ Γεράσιμος παρητήθη λαβὼν «...λόγῳ παρατήσεως... πονγκεία.» [30] Μυστακίδου «Διάφορα περὶ Θεσσαλονίκης σημειώματα» ἐν Ε. Φ. Συλλόγου ΚΖ' (1901—02) σ. 385 «Κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἀγίου Παλαμᾶ χειροτονήθησεται... ὁ Θεὸς νὰ τὸν κυβερνήσῃ.»

Τῷ πανιερωτάτῳ καὶ θεοπροβλήτῳ ἀγίῳ Ἱερικοσσοῦ κυρίῳ κῦρ *Ἰγνατίῳ*, τῷ ἐν Χριστῷ μοι ἀγαπητῷ ἀδελφῷ καὶ περιποθήτῳ.

13η

Τῷ Πανοσιωτάτῳ ἐν ἱερομονάχοις κυρίῳ παπᾷ κῦρ *Ἀνανία* τῷ σεβασμίῳ καὶ προσφιλεστάτῳ μοι, αἰσίως εἰς *Κανσο[χώρι]* προσφιλῆς, ἀγαπητὸς φίλος (* * *).

Τὸν μὲν πανιερώτατον καὶ πανσέβαστον Δεσπότην δουλικῶς προσκυνῶν ἀσπάζομαι τὴν χαριτόβρυτον δεξιάν του, τὴν εὐλογίαν ἐξ αὐτῆς ἀρούμενος.

Τὴν δὲ ὑμετέραν τρισεπέραστον κορυφὴν ὀλοψύχως ἀσπάζομαι. Κατὰ τὴν παρελθούσαν ἐδεξάμην τὸ ἀγαπητόν της καὶ ἐχάρον οὐ μόνον διὰ τὴν υἰεῖαν της ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν τοῦ ποθομένου λακωνικοῦ ἄμεσον ξυντυχίαν καὶ ἀπόλαυσιν πληρέστερον τὸν μακαρισμὸν της ἀποφύνασαν. Ἐλαβον ἤδη καὶ τὸ ζητηθὲν σιάλι καὶ ὑπερευχαριστῶ. Πέμπω κατὰ τὴν ἀξιωσίην της τὸν ἐπὶ *Κυρίλλου* ἐκφωνηθέντα λόγον παρὰ τοῦ *Μεγάλου Ἐδγενίου* πρὸς εὐχαρίστησιν τῶν ὑφ' ὧν ἐζήτησαν νέων φίλων της. Πρὸ τριῶν ἡδὴ χρόνων ἔλαβε τὸ ἐμὸν τετραδίον ὁ *ἅγιος Βοδενῶν* εἰς ἀντιγραφὴν καὶ παρ' αὐτῷ κατασχὼν ἐκεῖνο ἀπέστειλέ μοι ἕτερον κακόγραφον καὶ δυσανάλεκτον, ὅπερ ἀρχαρίος τις μαθητῆς ἀντέγραψεν. Ὅθεν δὲν θέλει ξενισθῆ βλέποντας καὶ τὸ πεμπόμενον πλήρες ὡς εἰπεῖν παροραμάτων, ἅπερ ἢ ὡς μὴ τοσοῦτον διορατικός, ἢ ὡς βασιζόμενος (;) ὁ *Κωνσταντῖνος ὁ Καβάσιλας* (τοῦτω γὰρ ἐπέτρεψα τὴν ἀντιγραφὴν) οὐδόλοισ κατιδεῖν ἔσχε. Ὁ *Φίλιππος ὁ Γουϊσύνης* ἐπανελθὼν ἤδη ἀπὸ Χίου οὔτε γράμματά μοι ἔφραεν ἀπὸ τῶν κῦρ *Λεόντιον*, ἀλλ' οὔτε αὐτὸν ἐκεῖσε εὔρεν· παρὰ γνώμην γὰρ τοῦ Γέροντός του ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν, λέγει, καὶ ἀπῆλθεν εἰς *Σάμον* τὴν νῆσον σχολαρχήσων. Τὸ δὲ αἴτιον δὲν ἠρεῦνήσεν ἐπιμελῶς νὰ τὸ μάθῃ. Ὡς τόσον ὅπως καὶ ἂν εἶναι ἡ ἀναχώρησίς του ἔχει νὰ προσάψῃ τὸ τῆς ἀχαριστίας ἔγκλημα καὶ λυποῦμαι. Ὑμεῖς δὲ διελθόντες εὐμαρῶς τὸ τῆς νηστείας στάδιον, ἀξιωθεῖητε θεοφιλῶς τὰ σωτήρια προσκυνῆσαι πάθη καὶ τὴν ζωηφόρον τοῦ Κυρίου ἀνάστασιν χαρμονικῶς τε καὶ εἰρηνικῶς εορτάσαι τῆτες καὶ εἰς μυριοστὴν ἡλίου περιέλευσιν.

αψπθ', φεβρουαρίῳ 17'.

Ὁ ἐν Χριστῷ αὐτῆς ἀδελφὸς *Ἀναστάσιος*.

(* * *) Οὕτως ἔχω ἐν τῷ ἐμῷ πεπαλαιωμένῳ ἄλλως τε ἀπογράφῳ : = *Κανσο[χώρι]* : αἱ ἄλλαι λέξεις εἶναι τῆς ψυχαιγωγικῆς μεθόδου.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

§ Γαλεονδξήδες.

«Τὰ πολεμικὰ πλοῖα δευτέρως γραμμῆς τῶν Τούρκων ὀνομαζόντο **καλιόν** ἀπὸ τοῦ ἰταλ. galeone (γαλ: galion) καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῶν **καλιοντζή**. Τὰ πλοῖα ταῦτα ἦσαν ἰδίως χρήσιμα εἰς μεταφορὰν ὕλικου τοῦ πολέμου. Ἰστορεῖ ὁ **Κιατίπ Τσελεμπή** ὅτι κατ' Αὐγουστον τοῦ 1648 (Ρεδζέπ 1058) ὁ διορισθεὶς Ἀχμέτ πασσαῦς συνέστησε τὴν ἄμεσον ναυπήγησιν πλείστων ὄσων, **καλιόν**, πλοίων, ὡς χρησιμωτέρων ἢ τῶν **κατέργων** [πρβλε: **Κατεργαλιμάν** ἐν ΚΠ] καθόσον καὶ ὁ ἐχθρὸς ἐπετίθετο διὰ τοιούτων πλοίων. Ἀπεφασίσθη ἵνα ἐπὶ τούτῳ ζητηθῆ καὶ ἡ γνώμη τοῦ τότε Σεῖχουλισλάμη Ἀπδούρ-ραχίμ, ἠρωτήθη οὗτος ἐὰν οἱ ἀρχαιότεροι ναύαρχοι τοῦ Ἄλ-Ἄσμαν ἐναυμάχησαν μὲ **καλιόν**. Οἱ ἱστορικοὶ ἀπεκρίθη, γράφουσιν ὅτι κατὰ τὰς μεγάλας ναυμαχίας, ὡς κατὰ τὴν Ἄλωσιν τῆς **Κύπρου** καὶ τοῦ **Χάλκ** **εלבὰδ** (;) ἦσαν μὲν μεγάλα πλοῖα, ἀλλ' ὁ στρατός, τὰ τηλεβόλα καὶ τὰ πολεμοφόδια μετεφέροντο διὰ πλοίων **Καλιόν** καὶ **μπορτόν**, πάντοτε δὲ αἱ ναυμαχίαι ἐγένοντο ἐν πλήθει κατέργων· ἐὰν τότε θεωροῦται ἀναγκαία ἡ ναυπήγησις, εἰς αὐτὴν δὲν συνίσταται ἡ ἀξία, ἀλλ' εἰς τὸν καταρτισμὸν ἀξίων ναυτῶν καὶ πυροβολητῶν (σ. 57 ἐκδ: **Μουτεφερικᾶ**, περὶ ναυμαχιῶν κλ.). Νομίζω ὅτι **Καλιόν** εἶναι ἡ **γαλέρα** παρὰ τοῖς ἡμετέροις ναυτικοῖς.»

[Τὰ ἄνω κατ' εὐμενῆ ἀνακοίνωσιν τοῦ σοφοῦ φίλου κ. Σ. Σιδερίδου ἐκ ΚΠ. ὑπὸ ἡμερ: 22 Ἀπριλίου 1928 ζητηθέντα παρ' ἐμοῦ.]

§ **Πουγγίον** = σακκούλι[ον] ἐνῶ ὄρισμένον ποσὸν χρημάτων **πουγκέτον** — πεντακοσίων γροσίων. Τόκος δι' ἕκαστον πουγγίον· ὄρα σημ. § 5 Εἰσαγωγῆς.

§ **Μιρὶ** φόρος, δεκάτη· **ζητομίριον** εἶναι ἡ κατ' ἀναλογίαν ἐκάστου μητροπολίτου συμμετοχὴ εἰς ἐλάφρυνσιν τοῦ ἐπιβαλλομένου δασύματος εἰς τὸ πατριαρχεῖον ἢ πατριαρχικὸν ἀξίωμα. Πρβλε: τὴν πατριαρχικὴν Ἱερεμίου τοῦ Τρανοῦ πρὸς τοὺς μητροπολίτας κλ ἐγκύκλιον συστατικὴν τῆς ἐξαρχίας **Θεοδοσίου τοῦ Ζυγομαλά** ὑπ' ἀρ. 8 ἐν τῇ τοῦ Legrand «Notire Biogr. sur Jean et Theod. Zygomalias (1889, Paris) ἐν ἣ ὁ λόγος καὶ περὶ ἀναγκῶν τῆς Ἑκκλησίας ἵνα μένη ἀνεπηρέαστος καὶ ἀτάραχος» καὶ περὶ «**συνάξεως ἀσθεντικῶν χαρατζίων**» καὶ περὶ συνεργασίας διὰ τὴν **ζητείαν τὴν πατριαρχικὴν**.» Ἡ ἐγκύκλιος ἐκ τοῦ κώδ: Μβ 37 τῆς Τυβίγγης ὑπ' ἐμοῦ σταλεῖσα φέρει χρονολογίαν, σепτεμβρίῳ τοῦ 1889 ἔτους.

§ **Χαράδιον** [αὐθεντικόν] ἐξηγεῖται ὁ Κροάσιος ... **Tributum.**
Sultano persolueretur. (Τυροεργασία, σ. 299 καὶ 302).

Τὸ **Χαράδιον** βραδύτερον ἐσήμαινε κεφαλικὸν φόρον παντός μὴ μου-
 σουλμάνου, ἔπρεπε δὲ ἵνα τελεῖται κατὰ τὰ τέλη τοῦ οἰκονομικοῦ παρ' Ὀθω-
 μανοῖς ἔτους. Ἀνάγνωθι ἐνταῦθα ἐπιστ. ὑπ' ἀρ: 8 καὶ 9.

*Ὡς προστεθῆ ἐνταῦθα ὅτι ἡ λ: **πεσοῦσαι[ον]** εἶναι δῶρον ἢ δωρίδιον (!)
 διδόμενον ἐπὶ ἐκλογῇ νέου πατριάρχου εἰς ἀνωτάτους κλ. ὑπαλλήλους τῆς
 κυβερνήσεως.

B. A. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ

ἀρχων διδάσκαλος τῆς τοῦ Χριστοῦ
 Μεγάλης Ἐκκλησίας

Νέον Κουρι (Θεσσαλονίκης)